

ce l-au adorat femeile, se înțelege cum boala sufletului a copleșit trupul. Și ori de câte ori pare că a spus totul, actorul găsește un gest neașteptat, o intonație surprinzătoare și impostura profesorului își prelungește capacitatea de a subjuga. Irina Petrescu, victima lui deplină, nuanțează situația păsării din colivie, adusă în scenă la prima ei apariție. S-ar putea să nu fie atât de proastă pe cât pare, s-ar putea ca ea să știe mai demult ceea ce Vanea a aflat abia acum, dar ocrotește minciuna ca pe o ființă apropiată. Poate singura care i-a rămas. Ca în basme, pasărea s-a transformat în femeie și țipătul ei devine din când în când cântec, semn al unui ideal inaccesibil al armoniei. Mariana Mișuț, ea singură, știe că această armonie este alcătuită din lucrurile simple ale vieții, stăpânite firesc de înțelepciunea unei

zeități decăzute. Dacă observă și comentează, împletind la ciorapul ei, care, la fel ca personajele piesei, nu va avea niciodată pereche. Insertia ei în acțiune este spectaculoasă și intervențiile ei sunt decisive pentru dinamica scenică. Pentru a înțelege cine este și ce este cu unchiul Vanea, Horațiu Mălăele adună toate elementele din care este alcătuită cariera lui de mare actor. Mersul târșăit și bolboroseala devenită strigăt, strigătul transformat în rugă, în același gest – energia măcinată în gol și oboseala din substratul agitației, în același strigăt – disperarea și speranța, omul caraghios și demnitatea asumării condiției de caraghios. Așa cum îl reprezintă Cornel Scripcaru, Astrov este un palavragiu cu grad sporit de virilitate, farmecul său se bazează pe absența concurenței și actorul excelează în delimitarea golurilor din care

este alcătuit personajul, nesimțirea lui: preocupat de păduri și de viitor, el nu vrea, nu poate, nu știe să observe prezentul și oamenii. Ipostază decăzută a personajelor centrale, Ionel Mihăilescu este un element necesar în desenul regizoral și e de admirat discreția cu care actorul își asumă condiția secundară. Ana Ioana Macaria își construiește personajul din caracterizările celorlalți, din ceea ce cred, visează, doresc ei când vorbesc despre ea, dar nu izbutește întotdeauna să le lege într-un tot coerent. Anca Sigartău poartă povara personajului uneori cu dexteritate, alteori cu un efort vizibil. Vitalitatea acestui spectacol pare a spune ca odihna promisă unchiului Vanea în final se amână. Singurul lucru cert este moartea acarului.

Magdalena Boiangiu

Totul sau nimic

Rareori mi s-a întâmplat să trăiesc, acut și alarmant, o stare de dedublare ca aceea care m-a cuprins la spectacolul Cătălinei Buzoianu cu **Odiseea 2001!** Încântare și iritare, uimire și nemulțumire, voluptate și refuz, bucurie și tristețe – toate acestea resimțite simultan ori în secvențe ce se succedau scurt, parcă în ritmul imaginilor care curg pe ecranul-monitor din fundalul scenei; deși acolo se văd câmpuri de luptă fumegânde, soldați, cadavre, copii estroptiați, cerșetori, apoi chipul câte unui actor din spectacol, luat de aproape, în gros-plan, apoi rândurile de spectatori din sală, apoi din nou explozii și cadavre, într-o sarabandă aparent lipsită de sens... Deloc lipsită de sens, în fond, pentru că regizoarea vrea să ne vorbească despre lumea de azi prin lumile de ieri, despre noi prin alții, despre alții prin noi... Proiect uriaș, copleșitor, superb și nebunesc, cerând o monumentalitate faraonică și o minucie de bijutier chinez... Un fel de aruncare oarbă și beată în vâltoarea mitologiilor, a corespondențelor între legende și religii, între autori și opere de pe maluri diferite ale Oceanului Planetar – ori, cel puțin, ale Mediteranei... Mediterana visată de sublimul vagabond Panait Istrati, adulmecată în miresmele îmbătătoare și otrăvitoare ale atâtor vapoare și corăbii trase la cheiul strâmt al Brăilei natale, ghicită în amestecul de graiuri și de sunete din acest Levant mărunt

ODISEEA 2001 (Partea I: Mitologii), scenariu de Cătălina Buzoianu ● **TEATRUL „BULANDRA”** ● Data reprezentației: 9 mai 2001 ● Regia: Cătălina Buzoianu ● Decorul: Horațiu Mihaiu ● Costumele: Velica Panduru ● Muzica: Dorina Crișan Rusu și Mihai Ogășanu ● Mișcarea scenică: Mălina Andrei ● Concepția video: Hambar 18 Media Lab ● În distribuție: Virgil Ogășanu, Radu Amzulescu, Mihai Bisericanu, Valeria Ogășanu, Diana Dumbravă, Dorin Andone, Marius Chivu, Daniela Nane, Vladimir Popescu Deveselu, Kana Hashimoto, Vanessa Radu, Filip Ristovski, Bogdan Dumitrescu, Antoaneta Cojocar, Doru Boguță, Ioan Andrei Ionescu, Ștefana Zamfirescu, Cătălin Stanciu, Mădălina Constantin, Ana Calciu, Mihaela Zamfirescu, Lorette Enache, Cristina Secăreanu; muzicieni: Dorina Crișan Rusu, Alina Dârvăreanu, Răzvan Postolache, Ionica Popescu, Călin Grigoriu, Vasile Malic.

★★★

Odiseea 2001

foto: Tudor Predescu

și cam jegos, care totuși reflecta umanitatea întreagă precum un ciob de sticlă, cerul nețărnut... Sunt lucruri ce nu se cântăresc cu mintea. O știe oricine l-a citit pe Istrati (ce are-a face-aici Istrati?! dar cine-n-treabă-astan-a-înțeles-nimic). Cătălina Buzoianu știe prea bine, dar, sedusă de vreun șaman al meseriei sale – Brook? Barba? Ariane Mnouchkine? –, a încercat marea antropologiei teatrale cu degetul dâmbovițean al artistului care, înainte de a crea, trebuie să numere. Bani. Un astfel de proiect – detest vorba asta, dar aici numai ea stă bine: nu e spectacol, e proiect, adică aruncare înainte – ori se făcea să țină zile-n șir, ori nu se făcea deloc. Zeii Olimpului, Orfeu și Hermes, Semele, Persefona – îngheșuiți de-a valma în câteva minute, „narați” ca piesele lui Shakespeare de Mary Lamb (da, știu, și fratele), mimați timid de șase fetișcane ori puși să defileze în falangă, cu explicații firosoase și glume „distanțate” – zău, nu-i păcat?

Probabil că s-a muncit enorm. Și trebuie să fi fost foarte plăcut – așa sper,

cel puțin – nu numai pentru regizoare, ci și pentru colaboratorii ei să caute echivalențe vizuale și sonore pentru câte-o poveste sau un personaj. Dar fantezia pare să se fi epuizat destul de repede în câteva diagonale coregrafice și câteva arii sonore. Sunt lucruri foarte frumoase în spectacol, precum evocarea războiului zeilor cu titanii sau a Războiului Troian, dar și multe rezolvări care se repetă conform schemei expozițiune-ilustrare-concluzie. Pe de altă parte, montarea nu capătă nici aerul pedant-simpatic pe care ar fi putut să-l ia o lecție teatrală de mitologie comparată, să zicem. Desigur, în chip de profesori ocazionali, Virgil Ogășanu și Diana Dumbravă, Mihai Bisericanu și Radu Amzulescu, Valeria Ogășanu și Dorin Andone sau Marius Chivu sunt agreabili, chiar fermecători când și când, dar și umorul se epuizează repede în formule precum „Asta a fost în greaca veche!” ș.a.m.d. Decorul lui Horațiu Mihaiu, simplu și sever (mari panouri rectangulare de plastic – sau ce-o fi – translucid), are o geometrie rece, masculină, care priește ochiului,

amendând, prin contrast, excesul bachanal de strigăte și contorsiuni, dar monocromia albă a scenei și a costumelor, făcând ecou imaginilor în alb-negru de pe ecran, e... monotonă și obositoare. În fine, cusurul de căpătâi al întregului este că, pentru aceia ce cunosc bine mitologia elină și felurile ei glose (căci regizoarea nu rămâne la firul Odiseei lui Homer, ci trece – bănuiesc, foaia pe care am căpătat-o nementionând nimic – și prin Hesiod, prin Ovidiu și Virgiliu, prin – identificabile – Vechiul Testament și Divina Commedia), ilustrarea scenică pare puerilă și săracă, în timp ce, pentru aceia care știu puține ori nimic despre subiect, ea pare criptică și plictisitoare.

Eu, una, sunt îndrăgostită de mitologia greacă și de Mediterana; înțeleg perfect tentația Cătălinei Buzoianu de a realiza acest proiect și o invidiez sincer pentru delectarea pe care, cu siguranță, a încercat-o lucrând la el. Numai că asemenea utopii somptuoase se joacă pe totul ori nimic.

Alice Georgescu

Sânge, voluptate și moarte

DON PERIMPLIN ȘI BELISA de Federico Garcia Lorca. Adaptarea: Alexander Hausvater ● **TEATRUL „TOMA CARAGIU”** din PLOIEȘTI ● Data reprezentației: 19 aprilie 2001 ● Regia: Alexander Hausvater ● Decorul, costumele, păpușile: Viorica Petrovici ● Distribuția: Constantin Cojocaru (Don Perimplin), Ana Bart (Belisa), Lucia Ștefănescu (Marcolfa), Roxana Ivanciu (Primul spiriduș), Karl Baker (Al doilea spiriduș), Cristina Moldoveanu (Mama Belisei); Compania de păpuși „Perimplin”.

Piesa **lubirea lui Don Perimplin și a Belisei în grădină** de Federico Garcia Lorca începe ca **Grec caută grecoaică** de Friedrich Dürrenmatt. Don Perimplin, flăcău bătrân care duce o viață confortabilă, înconjurat de cărți și de păpuși, este sfătuit de menajera și ocrotitoarea sa, Marcolfa, să-și ia o nevastă tânără, ca sprijin la bătrânețe. Candidata, Belisa, se află la îndemână, expunându-și farmecele pe terasa casei învecinate. Între cei doi se află grădina, câmp de

energie radiind mirosuri afrodisiace, murmurând șoapte ademenitoare și foșnind de spiriduși puși pe rele. Grădina deliciilor subtile, mai mult decât farmecul concret al Belisei, trezește simțurile amorțite ale lui Don Perimplin, care va explora până la capăt abisul periculos al erotismului. Belisa se dăruiește, încă din noaptea nunții, unor parteneri fantasmatici, a căror absență fizică de pe scenă nu face decât să stârnească imaginația. Aici este punctul de bifurcație pentru

două căi bătorite: una care dezvoltă tema ilară a bătrânului încornorat și alta care exploatează grotescul intelectualului neputincios. Garcia Lorca le evită pe amândouă, pentru a reda curajul omului matur, înzestrat cu fantezie și cu suport teoretic, de a se lansa în experimentarea deplină a pasiunii. Pe Don Perimplin îl stârnesc rivalii nevăzuți, pe care-i atrage în joc ca parteneri potențatori ai trăirilor sale. Îi vrea pe aceștia implicați în actul său erotic, martori și susținători ai puterii sale de posesie. Se vede pe sine însuși părtaș al îmbrățișărilor adultere, râvnind să le controleze cu artă, în timp ce se domină cu luciditate. El merge până la a practica un joc periculos, asumându-și identitatea amantului cel mai dorit. O face nu atât din dorința de substituție compensatorie, cât pentru a oferi